

מ"ת 33002/07/17 - מדינת ישראל נגד מעתסם אסעד

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' סגן הנשיא י' נועם

מ"ת 33002-07-17 מדינת ישראל נ' אסעד(עציר)

מדינת ישראל המבקשת

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (המאשימה)

נגד

מעתסם אסעד (עציר) המשיב

באמצעות ב"כ עו"ד רפיק ג'אברה (הנאשם)

החלטה

1. לפניי בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו בת"פ 32966-07-17. בכתב-האישום האמור יוחסו למשיב העבירות שלהלן: סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה - לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); פגיעה - לפי סעיף 334 לחוק; חבלה במזיד ברכב - לפי סעיף 413 לחוק; הפקרה אחר פגיעה - לפי סעיף 64א (ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]; והפרת צו פיקוח - לפי סעיף 22(א) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו-2006.

בהחלטת ביניים, מיום 20.7.17, קבע בית-המשפט (כב' השופט כ' מוסק) כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העובדות המיוחסות למשיב בכתב-האישום.

הצדדים אינם חלוקים בעניין קיומה של עילת מעצר נגד המשיב, זאת לנוכח מהות העבירות; והמחלוקת מתמקדת, אפוא, בשאלה אם קיימת חלופת מעצר שתשיג את מטרת המעצר. לתכלית האמורה הזמין כב' השופט כ' מוסק תסקיר מעצר.

2. בטרם אתייחס לסוגיית חלופת המעצר, אסקור להלן עובדות כתב-האישום.

בכתב האישום נטען, כי ביום 4.6.17 ניתן על-ידי בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט י' מינטקביץ'), במסגרת תיק צ"א 13887-03-17, צו פיקוח ומעקב על-פי חוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין,

התש"ס-2006, למשך 24 חודשים, לפיו נאסר על המשיב, בין-היתר - "קיום קשרים חברתיים עם קטינים ושהייה עמם ביחידות".

עוד נטען בכתב-האישום, כי ביום 10.7.17, בסמוך לשעה 21:30, הגיע המשיב ברכבו לבית צפאפא, עצר את הרכב בסמוך לקטינה ח' ילידת 2002 והקטינה י' ילידת 2003. הוא פתח את דלת רכבו, הציע לשתיים לנסוע עמו ו"קרא לעברן אמירות מיניות" (כלשון כתב-האישום). הקטינות ברחו מהמקום והמשיב המשיך בנסיעה בבית צפאפא. הקטינות דיווחו לבני משפחתן על שאירע; ובני המשפחה יצאו לחפש את המשיב.

סמוך לאירועים הנדונים, עמד המשיב עם רכבו ברחוב ניהדה בבית צפאפא; ובני משפחת הקטינות החלו להתקהל סביבו. בשלב זה, החל המשיב בנסיעה, כדי להימלט מהמקום; ובמהלך נסיעתו פגע עם הרכב בנ'. כדי להימנע מפגיעת, קפץ נ' על רכבו של המשיב; אך האחרון המשיך בנסיעה פרועה, אגב האצת הרכב למהירות של כ-100 קמ"ש, כאשר נ' "תלוי על חלקו הקדמי של הרכב", וזאת למרחק של כ-400 מ', תוך שהמשיב "נוטה בפראות לימין ולשמאל ומסכן כלי רכב אחרים שנסעו בנתיבו ובנתיב הנגדי". בשלב מסוים, כאשר סטה המשיב עם רכבו בפראות, "עף נ' מהרכב ונחבט ברצפה" (הכל - כלשון כתב-האישום). המשיב עצר לרגע, אך המשיך בנסיעה מהירה מבלי שהגיש עזרה לנ'. לנ' נגרמו דימום בקרקפת, רגישות בצלעות, המטומות (שטפי דם תת-עוריים) ברקמות רכות באזור הראש, וכן שפשופים מרובים בכל חלקי גופו. במהלך הנסיעה פגע המשיב גם ברכב שחנה ברחוב, וגרם נזקים בפגוש הרכב.

3. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי המשיב הוא בן 27, נשוי ומתגורר בשכונת צור-באהר במזרח ירושלים. הוא בן למשפחה המונה זוג הורים ושבעה אחים ואחיות. אביו עובד בעבודות ניקיון בבית-חולים ואמו עקרת בית. כל בני המשפחה מנהלים אורח חיים תקין. המשיב סיים שמונה שנות לימוד בבית-ספר יסודי, ובהמשך למד עד כיתה י"ב בבית ספר מקצועי במגמת חשמלאות בניין. לאחר סיום לימודיו החל לעבוד בשטיפת כלים במסעדות; למד קורס בישול במכללה; וכשסיים את לימודיו - החל לעבוד כעוזר טבח במסעדה בירושלים במשך שנתיים. בתקופת ביניים עבד בהובלות, ובהמשך חזר לעבוד כטבח. לחובתו הרשעות קודמות בעבירות מין. בשנת 2010 הוא נידון בגין עבירה של מעשה מגונה בפומבי לשירות לתועלת הציבור ולצו מבחן; וביום 12.7.15 נגזר דינו בבית-משפט השלום בירושלים, בגין עבירות של מעשה מגונה בפני קטין צעיר מגיל 16, ושל הטרדה והתנכלות מינית, למאסר בפועל לתקופה של חמישה חודשים ולמאסר על-תנאי. עם שחרורו מהמאסר הוצא נגד המשיב צו הפיקוח, שאותו הפר, כאמור, על-פי הנטען בכתב-האישום. לאחר שחרורו מהמאסר נישא המשיב ואשתו כיום בהיריון. חודש לפני מעצרו החל המשיב לעבוד במטבח במסעדה בירושלים.

אשר לניסיונות הטיפול במשיב, צוין בתסקיר כי בשנת 2010 במשפטו הראשון, הביע המשיב מוטיבציה להשתלב בתכנית טיפולית, על-רקע נטייתו המינית להיחשף בפומבי בפני קורבנות העבירה, ועל-כן נידון, כאמור, לצו מבחן ולשירות לתועלת הציבור. בתסקיר צוין, כי בכל מהלך הטיפול הקבוצתי, במסגרת צו המבחן, ביטא המשיב עמדה פסיבית והתנגדות, שבאו לידי ביטוי באיחורים לפגישות, בהיעדרויות מהמפגשים ובסירוב ליטול חלק פעיל בדיונים בקבוצה. כל ניסיונות ההתערבות מצד המנחים בקבוצות, הן ברמה הקבוצתית והן ברמה הפרטנית, לא קידמו את מצבו; וההתרשמות הייתה כי המשיב אינו מפיק תועלת מהטיפול, וכי נוכחותו בקבוצה אף "מחבלת" בתהליך הקבוצתי. שירות המבחן התרשם, במהלך אותה תקופה, כי הסכמתו של המשיב להשתתף בקבוצה הטיפולית נעשתה מתוך מגמה להתחמק מעונש חמור יותר שהיה צפוי לו; ועל-כן, לבקשת שירות המבחן, ביטל בית-המשפט את צו המבחן והוטל על המשיב עונש מאסר על תנאי בנוסף לצו השירות לתועלת הציבור.

בשיחתו עם שירות המבחן שלל המשיב קשיים בשליטה בדחפים מיניים, וציין כי לא חווה את התנהגותו המינית כבעייתית. הוא אף שלל משיכה לקטינים או דחף מיני מוגבר. כן הבהיר, כי אינו זקוק לטיפול בתחום המיני; והוסיף, כי אינו מבין מדוע "נטפלו אליו", ואף הביע גישה קורבנית כלפי נסיבות מעצרו.

בהתייחסו להערכת הסיכון, הדגיש שירות המבחן, כגורמים מפחיתי סיכון, את העובדה שהמשיב מביע רצון לניהול אורח חיים תקין, הקים תא משפחתי וחזר למעגל העבודה. מאידך גיסא, בעניין הגורמים מגבירי הסיכון, הדגיש שירות המבחן כי ההתרשמות מהמשיב היא מאדם אשר מתמודד עם דחפים מיניים מוגברים והתנהגות מינית הכרוכה בחשיפה פומבית, כמו-גם מעוררות מינית מוגברת בקרב קטינים; וכי נכרת ההדחקה של הקשיים המיניים וחוסר מוטיבציה להשתלב בטיפול, וכן חוסר יכולת להפיק תועלת מתהליך טיפולי. עוד התרשם שירות המבחן, כי ההליכים המשפטיים אינם מהווים גורם הרתעה עבור המשיב, וכי למרות התהליך הטיפולי אשר עבר במסגרת השירות, חזר המשיב על התנהגותו. כן ציין שירות המבחן, כי המשיב אינו מבטא אמפתיה כלפי המתלוננים, ומתקשה להכיר בכך שמדובר בדפוס התנהגות חוזר, הדרוש טיפול. בכל אלו ראה שירות המבחן גורמי סיכון.

בשקלול כל הגורמים האמורים, התרשם שירות המבחן, "כי רמת הסיכון להישנות העבירות הנה גבוהה"; כי המשיב שולל קשיים בהתנהלותו ונזקקות טיפולית; וכי על-פי הערכה בשלב זה הוא אינו פנוי לטיפול ולא יוכל להפיק תועלת מטיפול.

בכל הנוגע לחלופת המעצר המוצעת על-ידי ההגנה, בתנאי "מעצר בית" בפיקוחם של אביו ואחיו של המשיב,

ציין שירות המבחן, כי האב והאח אינם מודעים לעבירות שבגינן נעצר המשיב והורשע בעבר; ואף מודעים חלקית לנסיבות המעצר הנדונות. שירות המבחן התרשם, כלשונו, "כי המפקחים המוצעים אינם מעורים בקישור של [המשיב] ולא יוכלו להוות עבירו דמויות סמכותיות, מציבות גבול ומצמצמות סיכון". לאור האמור, ולנוכח הערכת הסיכון הגבוהה בהיעדר חלופה שתוכל להפחית את רמת הסיכון, נמנע שירות המבחן מהמלצה לשחרר את המשיב ממעצרו.

4. ב"כ המבקשת עותרת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. לגרסתה, חלופת מעצר אינה הולמת בעניינו של המשיב, זאת לנוכח המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב; מה-גם ששירות המבחן לא המליץ על חלופת מעצר, ומהתסקיר עולה כי ההליכים המשפטיים אינם מהווים גורם מרתיע עבור המשיב.

5. ב"כ המשיב משיג על המלצת שירות המבחן. הוא טוען, כי ההמלצה השלילית בתסקיר נובעת מהתנהלותו של המשיב בכל הנוגע לניסיונות הטיפול בו בעניין ביצוע עבירות המין; זאת שעה שהמשיב לא הואשם בהליך הנוכחי בביצוע עבירת מין, ועילת המעצר נסמכת, בעיקרה, על העבירות של סיכון חיים אדם בנתיב תחבורה, פגיעה, חבלה במזיד ברכב והפקרה לאחר פגיעה. הוא הדגיש, כי בתחום המיני הואשם המשיב בעבירה של הפרת צו שיפוטי; וכי הסיכון הנשקף ממנו בתחום המיני הוא בעיקר בעבירות מין במרחב הציבורי. על כן, לגרסתו, ניתן לאיין את המסוכנות בעניין הפרת הצו, כמו-גם את המסוכנות בעניין ביצוע העבירות הקשורות בנהיגה הפרועה, באמצעות "מעצר בית" מוחלט בפיקוח אביו ואחיו.

6. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מנוס מלהורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים.

הסיכון הנשקף מהמשיב לביטחון הציבור נלמד, בראש ובראשונה, מהעבירות המיוחסות לו, על-רקע נסיבות ביצוען. כאמור, בתחילת האירוע פנה המשיב לשתי קטינות, אגב השמעת "אמירות מיניות" (כלשון כתב-האישום). הוא פתח את דלת רכבו והציע להן לנסוע עמו. מעשיו אלו היוו הפרה של צו הפיקוח שהוטל עליו, כחודש לפני כן, בבית-משפט השלום בירושלים, לפיו נאסר עליו לקיים קשרים חברתיים עם קטינים ולשהות עמם ביחידות. משנחשפו מעשיו על-ידי בני משפחותיהם של הקטינות, נמלט המשיב מהזירה בנסיעה פרועה ומסוכנת, פצע אדם והפקירו פצוע. כאמור, על-פי הראיות לכאורה, נסע המשיב ברכבו בנהיגה פרועה ומסוכנת לאחר שפגע בני' (להלן - הנפגע). הוא נסע ברכבו במהירות העולה על 100 קמ"ש, כאשר הנפגע תלוי על חלקו הקדמי של הרכב, זאת לאורך מרחק של כ-400 מטר, ותוך שהמשיב נוהג בפראות וסוטה בנהיגה מימין לשמאל, ומסכן, בנוסף לנפגע, את נוסעיהם של כלי רכב אחרים בנתיבו

ובנתיב הנגדי. באחת מהסטיות החדות בנהיגה הפראית, הועף הנפגע מהרכב לקרקע ונחבל. המשיב נמלט מהמקום מבלי לעמוד על תוצאות התאונה ומבלי שהזעיק עזרה. בענייננו, הסיכון הנשקף מהמשיב לביטחון הציבור הוא מוגבר, לנוכח מהות העבירות ונסיבות ביצוען. הסיכון המוגבר נלמד מהנהיגה המסוכנת והפראית; מנסיבות הסיכון הקונקרטי, הן לנפגע העבירה שהיה "תלוי" על חלקו הקדמי של הרכב, והן לנוסעיהם של כלי רכב אחרים. התנהלותו של המשיב מצביעה, אפוא, על תעוזה עבריינית ניכרת, ועל סיכון מוגבר לשלום הציבור, הן בתחילת האירוע - עת ניסה המשיב להעלות לרכבו קטינות, אגב השמעת אמירות מיניות זאת תוך הפרת צו שיפוטי; הן במהלך הנסיעה הפרועה והמסוכנת, שבו סיכן באופן ממשי את חייו של הנפגע; והן בסיום האירוע עת הפקיר את הפצוע על הכביש ונמלט מהמקום.

סבורני, כי לא ניתן להפיג את הסיכון האמור במסגרת של חלופת מעצר בתנאי "מעצר-בית". ראשית, חלופת מעצר מותנית במתן אמון במשיב, כי יקיים את החלטות בית-המשפט בעניין תנאי השחרור בערובה. המשיב אינו ראוי לאמון שכזה, לנוכח ההפרה הבוטה של צו הפיקוח שניתן בעניינו, לפי חוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, כחודש לפני ביצוע המעשים המיוחסים לו, עת הציע לקטינות לנסוע עמו ברכבו אגב השמעת אמירות מיניות. מכל מקום, לא ניתן להפיג את הסיכון המוגבר הנשקף מהמשיב לנוכח העבירות החמורות שבוצעו על-ידו, וזאת לנוכח הערכת הסיכון המוגברת בעניינו. בהיעדר טיפול, ובהיעדר נכונות לקבלת טיפול, קיים סיכון מוגבר לביצוע עבירות מין, בעיקר בפרהסיה; והחשש הוא כי המשיב לא יקפיד על תנאי השחרור בערובה, בין-השאר, על-רקע דחפים הבלתי נשלטים בתחום המיני. התעוזה העבריינית המוגברת שהפגין המשיב בעת ביצוע העבירות הנדונות תומכת אף היא במסקנה לפיה, יתקשה הלה להקפיד על תנאי השחרור בערובה. לכך יש להוסיף, כי שירות המבחן מצא את המפקחים המוצעים, אביו ואחיו של המשיב, כבלתי מתאימים לפיקוח, הואיל ואינם מעורים בקשייו של המשיב ואינם יכולים להוות עבורו דמויות סמכותיות, מציבות גבול ומצמצמות סיכון.

7. על יסוד האמור לעיל, ייעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

מזכירות בית-המשפט תמציא עותק מההחלטה לשירות המבחן.

ניתנה היום, כ"ט באב תשע"ז, 21 באוגוסט 2017, במעמד הצדדים.

יורם נועם, סגן נשיא